

Innovation Title

ઘોડાને પેટની બિમારીનો ઉપચાર.

Category

પશુ સંવર્ધન

Notebook Number

lok (૨) ૧ Jan-Feb-૧૯૯૭, Pg No. ૯

Brief

ઘોડાને પેટની બિમારીના ઉપચાર માટે આંબા (Mangifera indica) ના સૂકા મોર, પાણીનો ઉપયોગ.

Detail

ઈડર પાસેના સાહેબપુર ગામના પશુપાલક મંગાભાઈ નાથભાવા જણાવે છે કે, ઘોડાને પેટમાં દુઃખતુ હોય તો, દર્દથી બેચેન હોય, અથવા પેટ સાધારણ ફૂલ્યું હોય, ખોરાક લેતો ન હોય

પશુપાલક ના જણાવ્યા મુજબ ૧૦૦ ગ્રામ આંબા (Mangifera indica) ના સંગ્રહી રાખેલા સૂકા મોરને વાઠી પાણી સાથે મિશ્ર કરી નાળ વડે પાવાથી ઘોડાને પેટના દુખાવામાં રાહત થાય છે.

આ પદ્ધતિ પરંપરાગત રીતે પ્રચલિત છે.

આ જ દર્દમાં સાગના ૫૦ ગ્રામ બીજ વાઠીને પાણી સાથે પાવાથી પણ રાહત થાય છે.

Method of Use

Caution

Benefit

Condition

Material Used

આંબા (Mangifera indica) ના સૂકા મોર, પાણી

IPR Status

Keywords

પેટની બિમારી, ઘોડો, આંબા Mangifera indica, સૂકા મોર, પાણી, સાબરકાંઠા

Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૨૬૫૨		Member Type	Innovator	
First Name	મંગાભાઈ	Middle Name	હવાભાઈ	Last Name	નાથભાવા
Profession	ખેતી	Designation	ખેડૂત		
Address 1					
Village	મુ. સાહેબપુર	Taluka	ઈડર		
District	Sabarkantha	State	Gujarat	Country	India
Biography					
Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૨૬૫૩		Member Type	Scout	
First Name	રમેશકુમાર	Middle Name	અરજાભાઈ	Last Name	ભરથરી
Profession		Designation			
Address 1					
Village		Taluka			
District		State	Gujarat	Country	India
Biography					

Innovation Title

પશુ દૂધ દોહવા ન દે

Category

પશુ સંવર્ધન

Notebook Number

lok(૫)૩, may-jun-૨૦૦૦, Pg No. ૮

Brief

પશુ દૂધ દોહવા ન દે ત્યારે જાયફળ (<i>Myristica fragrans</i>)નો ઉપયોગ

Detail

દૂધાળા પશુ ઘણી વખત નિયમિત દોહન કરવા દેતા નથી. આ માટે મુખ્યત્વે આંતરિક અથવા બાહ્ય ઈજા પશુ ભૂખ્યું અથવા તો તરસ્યું હોય, વાછરું મરી ગયું હોય, દોહનાર વ્યક્તિ બદલાઈ ગઈ હોય, સ્થળ બદલાઈ ગયું હોય, ખોરાકમાં પરિવર્તન કર્યું હોય, આમ અનેક કારણોને લઈ પશુ દૂધ દોહવા દેતું નથી. જેને લઈ ઘણું મોટું આર્થિક નુકશાન પશુપાલકને થાય છે. ઘણી વખત પશુનું આખું વેતર વસુકાઈ જતું હોય છે.

સાબરકાંઠા જિલ્લાનાં જાળિયા ગામના શ્રી ઘેમરભાઈ બેચરભાઈ ચૌધરી આ સમસ્યાના ઉકેલ માટે જાયફળનો દિવસમાં બે બે નંગ સવારે ૫ વાગે સાંજે ડેરી ટાઈમ પહેલાં ૧ કલાક અગાઉ વાટી ખાણ સાથે ૪ દિવસ કરવાથી એક લિટર દૂધ વધે છે. જાયફળ (<i>Myristica fragrans</i>) ઠંડુ છે. નિયમિત દૂધ આપે છે. છેલ્લા ૧૦ વર્ષથી જાણે છે. ૨૦ વાર પ્રયોગ ભેંસો પર કરેલ છે. ખેડૂતના જણાવ્યા મુજબ જાયફળને પથ્થરથી વાટીને ઝીણો ભુક્કો બનાવવામાં આવે છે. આ ભુક્કાને ખાણ સાથે ખવડાવી દેવાથી પશુ નિયમિત દોહવા દે છે. આજ ગામના શ્રી ઓહરાજભાઈ હીમજીભાઈ ચૌધરી પણ આ પદ્ધતિ અપનાવી પશુનું નિયમિત દોહન કરે છે.

ડૉ. જયવીર અંજારીયાના જણાવ્યા અનુસાર જાયફળથી ઘેન ચડે છે. જેથી, જાનવર શાંત થઈ ઊભું રહે છે.

અન્ય ખેડૂતો:-

- ભસીભાઈ ડાહ્યાભાઈ પટેલ - સાહેબપુરા
- મેઘાભાઈ હરસંગભાઈ ચૌધરી - વિહોડા
- કચરાભાઈ વિસાભાઈ ચૌધરી - જાલીયા
- પ્રહલાદભાઈ લવજીભાઈ ચૌધરી - જાલીયા

ઉપરોક્ત ખેડૂતો આ પદ્ધતિ જાણે છે.

(આ પદ્ધતિની પુનઃ તપાસ હસમુખ ટી. પટેલે દાવડ ગામમાં જઈને જુલાઈ ૨૦૦૪માં કરેલ છે. જે પૂર્ણ રૂપે સાચી છે અને ઉપયોગમાં છે.)

(નોંધ:- આ પદ્ધતિનું પી.આઈ.સી જૂન ૨૦૦૪માં હસમુખ પટેલે કરેલ છે.)

(નોંધ:- આ પદ્ધતિનું પી.આઈ.સી ઓકટોબર, ૨૦૦૪માં મહેશ પરમારે કરેલ છે.)

Method of Use

Caution

Benefit

Condition

Material Used

જાયફળ (<i>Myristica fragrans</i>)

IPR Status

Keywords

દૂધ, દોહવા, જાયફળ, <i>Myristica fragrans</i>, સાબરકાંઠા

Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૦૮૫૬	Member Type	Verifier
First Name	મહેશ	Middle Name	કે.
Profession		Designation	
Address 1			
Village	મું.પો. કુડોલ	Taluka	મોડાસા
District	Sabarkantha	State	Gujarat
Country		Country	India
Biography			
Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૦૨૮૦૪	Member Type	Innovator
First Name	ધેમરભાઈ	Middle Name	બેચરભાઈ
Profession	ખેતી,પશુપાલન	Designation	ખેડૂત,પશુપાલક
Address 1			
Village	મુ. જાળીયા	Taluka	ઈંડર
District	Sabarkantha	State	Gujarat
Country		Country	India
Biography	<p>ઉત્તરદાતાની ઉંમર ૫૦ વર્ષની છે. તેમને એક પુત્રી અને એક પુત્ર છે. તેમની પાસે ૧૫ વિઘા જમીન છે. જેમાં ૮ વિઘા પિયત બાકીની બિન પિયત છે. મુખ્યત્વે બાજરી, ઘઉં, કપાસ, દિવેલા, રાયડો વગેરે પાક વાવે છે. પશુઓમાં ૪ ભેંસો છે.</p> <p>ગામનો પરિચય - આ ગામમાં ૬૦ ઘર ચૌધરીના છે. ગામમાં ૩૦૦થી ૩૫૦ ઘર છે. જેમાં ઠાકોરના ઘર વધારે છે. ૩ ચેનવા, ૩ ભરથરી વગેરે જ્ઞાતિ છે. આ ગામમાં પ્રાથમિક શાળા, ડેરી વગેરે છે. ઈંડર ખેરાલું રોડ પર જાલીયા પાટીયાની અંદર ૨ કિલો દૂર ગામ છે.</p>		
Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૨૮૦૫	Member Type	Scout
First Name	રમેશ	Middle Name	
Profession		Designation	
Address 1			
Village		Taluka	
District		State	Gujarat
Country		Country	India
Biography			
Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૫૧૬૦	Member Type	Verifier
First Name	હસમુખભાઈ	Middle Name	તળશીભાઈ
Profession		Designation	
Address 1			
Village	મું. ચિત્રોડ	Taluka	ઈંડર
District	Sabarkantha	State	Gujarat
Country		Country	India
Biography			

Innovation Title

પશુને ઝાડા (Diarrhoea)

Category

પશુ સંવર્ધન

Notebook Number

Lok (૫) ૩, May-Jun-૨૦૦૦, Pg No.૮

Brief

પશુને ઝાડા (Diarrhoea) થાય તો ગુંદી (Cordia dichotoma)ના પાનનો ઉપયોગ

Detail

પશુને ઝાડા થાય ત્યારે પશુને દુર્ગંધ મારતા પાતળા પાણી જેવા ઝાડા થાય છે, કોઈકવાર ઝાડામાં ચીકણું શ્લેશ્મન તથા લોહી દેખાય છે, પાતળા શેરામણને લીધે પશુની પૂંછડી તેમજ પાછલા પગ છાણથી ખડાયેલા હોય છે, પશુને ખાવા તરફ અરુચિ લાગે છે, પાણીની તરસ ખૂબ જ લાગે છે, પશુમાં નબળાઈ દેખાય છે, સામાન્ય તાવ રહે છે અને પશુ બેચેની અનુભવે છે.

ઈસર તાલુકાના પાતળીયા ગામના ખેડૂત શ્રી વિઠ્ઠલભાઈ પરમાર ઝાડાના દર્દ માટે પશુને ગુંદીના પાન ખવડાવે છે. ખેડૂતના અનુભવ અનુસાર બેથી અઢી કીલો ગુંદી (Cordia dichotoma) ના પાન ખાણ સાથે વધુમાં વધુ એક થી બે વખત જ ખવડાવવાથી ફાયદો થાય છે. આ પદ્ધતિ પરંપરાગત રીતે પ્રચલિત છે.

નેપ્રાલટ ડેટાબેઝ અનુસાર, પાચનનાં દર્દમાં ગુંદીના છાલનો રસ ઉપયોગી છે. Ref : Manandhar NP (૧૯૯૩) Herbal remedies of Surkhet District, Nepal, Fitoterapia ૬૪ (૩): ૨૬૬-૨૭૨

Method of Use

Caution

Benefit

Condition

Material Used

ગુંદી (Cordia dichotoma) ના પાન

IPR Status

Keywords

ઝાડા, પશુ, Diarrhoea, ગુંદી, Cordia dichotoma, પાન, સાબરકાંઠા

Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૮૫૬		Member Type	Verifier	
First Name	મહેશ	Middle Name	કે.	Last Name	પરમાર
Profession	Designation				
Address 1					
Village	મું.પો. કુડોલ	Taluka	મોડાસા		
District	Sabarkantha	State	Gujarat	Country	India
Biography					
Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૧૩૩૭		Member Type	Scout	
First Name	નરેશભાઈ	Middle Name	એમ	Last Name	પરમાર
Profession	Designation				
Address 1					
Village	Taluka				
District	State	Gujarat	Country	India	
Biography					
Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૧૩૫૩		Member Type	Innovator	
First Name	વિઠ્ઠલભાઈ	Middle Name	કાળાભાઈ	Last Name	પરમાર
Profession	ખેતી,પશુપાલન	Designation	ખેડૂત,પશુપાલક		
Address 1					
Village	મું. પાતલીયા	Taluka	ઈસર		
District	Sabarkantha	State	Gujarat	Country	India
Biography					